

Consolidar l'accés obert i l'ús dels repositoris

L'accés obert a la informació, en aquest cas a la informació científica i acadèmica, consisteix a dipositar la producció de recerca i docent a la xarxa de forma lliure i gratuïta com a alternativa al paradigma de pagar per accedir a la informació generada a les pròpies institucions.

Els avantatges que obtenim amb l'accés obert passen per:

- Tenir més visibilitat tant per als autors com per a les institucions
- Afavorir l'impacte dels resultats de les investigacions i la docència
- Garantir la preservació i la conservació

En aquest context, com consolidem l'accés obert i l'ús dels repositoris? La consolidació de l'accés obert i l'ús del repositori institucional de la UdG passa per la creació de lleis que afavoreixin l'accés obert, la promoció de polítiques institucionals que avalin i incentivin aquest model i, per últim, per la consolidació dels projectes en els quals participa la institució.

1. Creació de lleis (Govern):

Entra en vigor la "Ley de la Ciencia, la Tecnología y la Innovación" al 2011. Aquesta llei inclou un article dedicat a l'accés obert a la producció científica, en el que se senyala l'obligació d'arxivar en repositoris d'accés obert els resultats d'investigació finançats a càrrec dels pressupostos de l'estat. Aquest article és el 37 i va trigar uns 3 anys a redactar-se per la complexitat del que es volia demanar.

Anteriorment a l'entrada en vigor d'aquesta llei, al 2008, la Comissió Europea en el context del 7 programa marc d'ajudes europees, en l'article 39 dels acords de la subvenció, ja inclou el requeriment de dipositar els articles d'investigació revisats per parells o manuscrits finals en un repositori per part dels investigadors, reclamant-los **esforç** per tal que aquestes articles estiguessin en accés obert en un termini de sis mesos a molt estirar 12. Una vegada finalitzada aquesta prova pilot la Comissió Europea fa un pas més a favor de l'accés obert. Com ho fa? L'accés obert a les publicacions científiques serà un principi general de Horizonte 2020, el programa de finançament de la investigació i la innovació a la UE en el període que avarca el 2014-2020. A partir de 2014, tots els articles realitzats gràcies al finançament de Horizonte 2020 tindran que ser accessibles, o bé l'editor els haurà de publicar en línia immediatament (via daurada) o bé els investigadors mitjançant l'autoarxiu (via verda) amb una carència de 6 a 12 mesos.

2. Les polítiques institucionals (Institució):

Calen polítiques de promoció de l'accés obert, aquestes polítiques són guies que determinen com ha de funcionar l'aplicació d'aquest model en una institució o organització dedicada a la ciència i a la investigació.

La Universitat de Girona acorda i aprova al Consell de Govern de 21 de desembre de 2011, la política d'accés obert a publicacions. Aquesta política té com a objectiu promoure la difusió de la producció científica i acadèmica, tot seguint les recomanacions de la Declaració de Berlín, signada per la Universitat de Girona el 26 d'abril de 2010.

Amb aquesta política institucional la UdG promou la via verda a l'accés obert, recordem que la via verda és la que promou els repositoris d'accés obert i l'autoarxiu, és a dir, publicar la producció científica i acadèmica de la institució en el seu repositori institucional, el DUGi. Directors: MELIBEA, SHERPA-JULIET i ROARMAP.

3. Projectes en què participa la Biblioteca UdG:

Universitat de Girona, promou el repositori institucional DUGi amb les seves quatre marques: DUGiDocs, DUGiMedia, DUGiFonsEspecials i DUGiImatges.

Dins l'àmbit del CBUC, participant en els diferents repositoris consorciats: TDX, RACO (DOAJ), Recercat, MDX, MDC.

Rebiun: com a membre de la Línia 3 del Pla estratègic de Rebiun i com a membres del grup de treball estable de repositoris de Rebiun, antic grup Relecta.

En la línia 3 a part de coordinador l'objectiu referent a les xarxes socials, es treballa en la millora dels repositoris institucionals.

I en el grup de repositoris, treballem activament en l'objectiu de desenvolupar passarel·les CRIS, és a dir, fer interoperables els nostres sistemes d'informació de la institució, un exemple seria fer interoperable el Grec i el DUGi; també estem treballant en la identificació d'autors ORCID, com un identificador únic d'autor.